

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.ф.н. Любка Петрова Липчева-Пранджева,
професор във Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“

за материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘доцент’
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование **2. Хуманитарни науки**
професионално направление **2.1. Филология,**
Антична и западноевропейска литература: сравнително литературознание

Със заповед № РЗЗ-4139 от 25.08.2020 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ е определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в Пловдивския университет по област на висше образование **2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Антична и западноевропейска литература: сравнително литературознание)**. Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „История на литературата и сравнително литературознание“ към Филологическия факултет.

За участие в конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр.57 от 26.06.2020 г. и на интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, е подал документи един кандидат – гл. ас. д-р Младен Цветанов Влашки от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Гл. ас. д-р Младен Влашки е завършил Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (1984 г.) и е защитил докторска дисертация на тема „Литературни и театрални проекции на драматургията на „Млада Виена“ в България до 1944 г.“ към Филологическия факултет на същия университет (2015 г.). Научно-изследователската му дейност и преподавателският му стаж, обхващащ 32 години, също са последователно свързани с този университет. Първоначално е привлечен като хоноруван асистент в катедра „История на литературата и сравнително литературознание“ към Филологическия факултет, а от 1994 г. до днес заема академичната длъжност „главен асистент“. Това не означава, че професионалната му реализация остава

ограничена в рамките на локалната академична среда. От участията му в националната научна общност специално заслужават да бъдат отбелязани издателската и критическата му активност, дългогодишната му редакторска работа в списание „Страница“, дейностите му като преводач. Гл. ас. д-р Младен Влашки поддържа интензивни научни контакти с колегията в Института по славистика на Виенския университет, а от 2018 г. е лектор по български език, литература и култура в Славистичния семинар на Алберт Лудвигс-университет, Фрайбург.

Представеният от гл. ас. д-р Младен Влашки комплект документи отговаря в пълнота на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет. В конкурса кандидатът участва с хабилитационен труд и общо десет други публикации, шест от които са свързани с темата на хабилитационния труд и са осъществени след защитата на ОНС ‘доктор’. Представените допълнителни публикации: една монография („Млада Виена“ в млада България“), две статии и едно помагало („Западноевропейска литература. Анализи и материали за 10 клас“) очертават широкия диапазон на научни интереси на гл. ас. д-р Младен Влашки, конкретните му изследователски постижения и тяхната практическа приложимост. В своята съвкупност публикациите проявяват гъвкавата готовност на кандидата да участва едновременно в дебатите за текущия литературен процес в България и да се включва компетентно в международни научни форуми, посветени на естетическата проблематика, на историята и теорията на европейския модернизъм.

Хабилитационният труд, предложен като основен за кандидатурата по конкурса, е монография, публикувана през настоящата година: „Рецепция на Кафка в България до 1989 г.“ (Пловдив: Сдружение Литературна къща „Страница“, 2020 г.). До темата на монографията се е стигнало по естествената логика на дългогодишните изследвания на гл. ас. Младен Влашки в две директории: проучване на вариантите за културен пренос на модернизма, разгърнат в немскоезичния контекст, и постъпателно разширяване на изследователското поле за преводаческата дейност чрез включване на методите на литературната социология. Първата част на монографията „Трансфер чрез превод в литературното поле. Методически подходи“ представя съвременни теоретични модели за функционалността на превода, възникнали в резултат на успешната приложимост на базисни постановки на Бурдийо и Луман. И макар че част от тези модели са познати на българската аудитория (поне оперативната употреба на понятийния им инструментариум сочи така), реконструкцията на тяхната вътрешна диалогичност заслужава специално да бъде отбелязана. Чрез нея изследователят всъщност отговорно заявява собствения си методически избор (хоризонтът тук е във вътрешната идентификация с Бурдийо и „грижливото“, проведено с висока доза „аристократизъм“ емпирическо изследване), като очертава и параметрите

на изработеното от самия него изследователско поле. А тъкмо тук според мен е и най-значимият принос на изследването на Мл. Влашки и аз държа да подчертая това. Като литературна събитийност българското в него е престанало да бъде наблюдавано поле на недоусвоени „модерности“ (К. Гълъбов би казал, че е престанало да бъде „сюнгер за чужди влияния“); не е конструкт на самодостатъчна и излишно усложнена, културно оразличена тукашност; не е натоварено и с виновност по отношение на смели програми за ускорено наваксване и/ или успешни пробиви към поредния модел за световност. Методическият избор, защитен последователно в следващите две части на монографията, косвено доказва, че доста точното наблюдение на Паскал Казанова за ограничаваща функция на „силно ориентираната към националното“ литературна традиция може да бъде правомерно отнесено както към изследването поле, така и към нагласите на неговите изследователи.

Монографията на гл. ас. д-р М. Влашки е амбициозен, мащабен и внушаващ респект с концептуалните си задачи труд. Тя пълноценно изпълнява заявената си програма – активно сменя езиците/ полета на обследване, за да разгърне процеса на продуктивното израстване на текста *Кафка* до „кафкианското“ като периодично завръщащ се и активно обновяван световен текст. Проследява българските разминавания с този процес: трудното автономизиране на литературното поле; изборите и на българския авангард, и на масовото четене; отсъстващите актьори посредници; НРБ и Държавна сигурност като идеологическата корпорация, продуцираща литература на социалистическия реализъм; необходимостта от ново поколение посредници, с изграден „правилен“ хабитус и защитен „символен капитал“ и т.н. Монографията изписва серия от литературноисторически сюжети, за да засрещне фигурата на автора Кафка, пожелал в завещанието си пълно унищожаване на ръкописите си, с кафкианското изписване на български текст чрез биографиите на първите му възможни посредници: Димитър Статков, напуснал мрачните пределите родното, и Минко Николов, избрал суицида като окончателното преображение в самотата.

Има какво да възрази литературният историк, разбира се, в срещата си с тези сюжети на монографията: прекалено едрият щрих на рисунъка на места олекотява историографските разрези до оголена схема на социалното поле; пропуснатата е функционалността на четенето в оригинал; прибързаните изводи около посредническата роля на цял един език остават по-скоро недоказани; недовидени са отделни съвпадения, например в описите на отдалечени литературни полета като недостатъчно автономизирани и т.н. Най-важното от тези възражения все пак е срещу внезапното спиране на изследването на прага пред най-интересната му задача (по твърдението на цитирания Никлас Луман) – да проследи причинените от културния трансфер промени в смисъла, разбираан

като „протичаща актуализация на възможности“ (Влашки 2020: 118). Но пък уводът ни обещава тъкмо това като намерение за едно бъдещо изследване.

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Мл. Влашки **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Научната и преподавателската квалификация на кандидата също са несъмнени.

След запознаването ми с представените в конкурса материали и научни трудове, след внимателен анализ на съдържащи се в тях научни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад с предложение до Факултетния съвет на Филологическия факултет за избор на гл. ас. Д-р Мл. Влашки на **академичната длъжност ‘доцент’** в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 2.1. Филология, Антична и западноевропейска литература: сравнително литературознание.

08.11. 2020 г.
гр. Пловдив

Изготвил становището:
проф. д.ф.н. Любка Липчева-Пранджева